

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 30 listopada 2018 r.

DWM-WOPG.0916.1.2018.PK

**Pan
Przemysław Miśkiewicz
Stowarzyszenie Pokolenie
ul. Drzymały 9/4
40-059 Katowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., nr 185, poz. 1092) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w terminie od 2 lipca do 15 lipca br. (w tym w siedzibie Stowarzyszenia w dniach 2-3 lipca br.) przeprowadziło kontrolę w Stowarzyszeniu Pokolenie z siedzibą w Katowicach przy ul. Drzymały 9/4.

Kontrolą objęto prawidłowość wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania pn. *Rodzina polonijna. Współpraca szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz organizacji społecznych za granicą prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim ze szkołami w Polsce.*

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji ww. zadania publicznego, w tym w szczególności:

- stopnia realizacji zadania;
- efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;

¹ Zespół kontrolujący w składzie:

- 1) Patrycja Szewczyk, kierownik zespołu kontrolującego, główny specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 18/2018 z 15 czerwca 2018 r.;
- 2) Piotr Kowalewski, główny specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 19/2018 z 15 czerwca 2018 r.

- prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli pozytywnie oceniono wykorzystanie dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego przez Stowarzyszenie Pokolenie w zakresie objętym kontrolą.

W wyniku ogłoszonego przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego, 19 września 2017 r. została zawarta umowa (nr MEN/2017/DSWM/1365) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Stowarzyszeniem Pokolenie, na realizację ww. zadania publicznego w terminie od 19 września 2017 r. do 31 października 2018 r. Zgodnie z zawartą umową, podmiotowi na realizację zadania przekazano dotację w wysokości 110.000 zł, w podziale po 55.000 zł na 2017 i 2018 rok.

Zgodnie z ofertą, Zleceniobiorca zobowiązany był do zorganizowania:

- 1) wizyty studyjnej nauczycieli z Iwano-Frankowska w Muszynie w okresie 9 -10 października 2017 r.;
- 2) wizyty studyjnej nauczycieli z Kosowa w Wierchomli w okresie 22-28 października 2017 r.;
- 3) wyjazdów wolontariuszy z Polski do szkół w Iwano-Frankowsku i Kosowie w okresie 6-10 listopada 2017 r.,
- 4) organizacji wycieczki młodzieży z Iwano-Frankowska, Kosowa, Żegiestowa i Wierchomli w Andrzejówce nad Popradem w okresie 14-19 czerwca 2018 r.

Realizacja ww. działań projektowych zakończyła się w dniu 19 czerwca 2018 r. Zakładano również przeprowadzenie projektów edukacyjnych w szkołach na Ukrainie i w Polsce, które nie były objęte przedmiotową kontrolą. Projekty te zaplanowane do dnia 31 października 2018 r. obejmowały wspólne działania, które mieli podjąć uczniowie ze szkół partnerskich, polegające m.in. na przygotowaniu:

- słownika biograficznego, prezentującego sylwetki ważnych postaci polskiego pochodzenia zasłużonych dla społeczności lokalnych w kraju zamieszkania oraz ich dorobku w różnych dziedzinach życia a także sylwetek wybitnych Polaków wybranych przez Sejm RP na patronów roku 2017 i 2018,
- komiksu, dostępnego on-line, dotyczącego wybranych wydarzeń z historii Polski, związanych z odzyskaniem niepodległości.

Dokumentacja wspólnych działań związanych z rokiem rocznicowym i przygotowanymi projektami edukacyjnymi, a także informacja dotycząca postępu w realizacji projektów i wyniki poszczególnych turniejów i konkursów zostanie zaprezentowana na wystawie w każdej ze szkół. Do bieżącej komunikacji zostały przygotowane profile w mediach społecznościowych, na których uczniowie mogli wymieniać się materiałami, dobierać w grupy robocze, a także prezentować pomysły na działania i formy ich późniejszej realizacji i prezentacji.

Całkowity koszt zadania publicznego stanowił sumę kwot dotacji w wysokości 110 000 zł i środków Zleceniobiorcy przekazanych na realizację zadania w postaci wkładu osobowego o wartości 46 000 zł i wyniósł łącznie 156 000 zł.

W ramach otrzymanych w 2017 r. środków dotacji w wysokości 55.000 zł na podstawie złożonego sprawozdania zostały rozliczone środki w kwocie 48.746,90 zł. Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 6.253,10 zł wraz z kwotą 53,45 zł odsetek tytułem nieterminowego zwrotu, została zwrócona przez Stowarzyszenie Pokolenie w dniu 26 lutego 2018 r.

Kontrolą objęto wydatkowanie środków na realizację zadania w okresie od daty podpisania umowy do daty zakończenia wizyty uczestników zadania w Polsce, tj. do 19 czerwca 2018 r. Kontrolą objęto kwotę 70.046,90 zł wydatkowaną w tym okresie, stanowiącą 63,67% kwoty dotacji.

Zleceniobiorca zobowiązany został do wykonania zadania publicznego zgodnie z ofertą, z uwzględnieniem aktualizacji harmonogramu i kosztorysu.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

1. Kontrola potwierdziła realizację działań przewidzianych w harmonogramie:

a) Wizyty studyjne nauczycieli z Iwano-Frankowska i Kosowa w Polsce.

Działania te obejmowały uczestnictwo nauczycieli z Ukrainy w prowadzeniu w szkołach lekcji w języku polskim, wymianę doświadczeń, dostęp do materiałów nauczania w języku polskim. Poza wizytami w szkołach, odbyły się wizyty w urzędach miasta Piwniczna i Muszyna. Nauczyciele nawiązywali kontakty dla potrzeb przyszłych projektów.

b) Wyjazdy wolontariuszy z Polski do szkół w Iwano-Frankowsku i Kosowie.

Wolontariusze w ramach wspólnych zajęć z uczniami i nauczycielami prowadzili lekcje języka polskiego. Organizowano również takie działania jak: gra miejska, konkurs wiedzy przeprowadzony w formie turnieju międzyklasowego oraz konkurs językowy (w formie dyktanda i turnieju scrabble).

c) Organizacja wypoczynku młodzieży z Iwano-Frankowska, Kosowa, Żegiestowa i Wierchomli w Andrzejówce nad Popradem w okresie 14-19 czerwca 2018 r.

W ramach wypoczynku w Polsce uczniowie poza licznymi atrakcjami turystycznymi, doskonalili swoje umiejętności w posługiwaniu się językiem polskim, podnosili swoją wiedzę z historii, geografii a także kultury Polski. W trakcie trwania wypoczynku młodzież zapoznała się z lokalnymi tradycjami, przybliżano im miejscowe zwyczaje, historie, m.in. związane z odzyskiwaniem przez Polskę niepodległości. W trakcie wyjazdu uczniowie wzięli również udział w plenerze malarskim, który przysłużył się do realizacji wystaw w szkołach.

W ocenie kontrolujących zaplanowane działania mające na celu podniesienie poziomu znajomości języka polskiego oraz zapoznanie uczestników z wybraną tematyką z zakresu historii i geografii Polski zostały zrealizowane.

2. Zgodnie z ofertą rekrutację uczestników przeprowadziło Stowarzyszenie w oparciu o zawiązane umowy partnerskie między szkołami z uwzględnieniem kryteriów dotyczących wieku uczestników i znajomości języka polskiego. W ramach projektu zrealizowano 4 wyjazdy na Ukrainę, w których wzięło udział po 2 wolontariuszy natomiast w obozie wzięło udział 44 uczniów oraz 2 opiekunów.
3. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o systemie oświaty dotyczącymi organizacji letniego wypoczynku², Stowarzyszenie dokonało zgłoszenia zamiaru zorganizowania wypoczynku Świątokrzyskiemu Kuratorowi Oświaty. Kierownik, opiekunowie, osoby zatrudnione do prowadzenia warsztatów i zajęć posiadały kwalifikacje i kompetencje, określone w ustawie o systemie oświaty³. Organizator wypoczynku spełnił określone przepisami wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higienicznych warunków wypoczynku⁴.
4. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem określonym w umowie. Zajęcia oferowane uczestnikom były zgodne z ofertą złożoną przez Zleceniobiorcę.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadania.

Kwota 70.046,90 zł objęta kontrolą była wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie (§1 ust.1 umowy). Analiza przedstawionej dokumentacji potwierdziła dokonanie wydatków w terminach określonych umową i kosztów kwalifikowalnych określonych w § 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*.

Zleceniobiorca w trakcie realizacji zadania nie dokonywał przesunięć w budżecie pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Dokumentacja związana z realizowanym zadaniem, pomimo niżej wskazanych uwag, była prowadzona właściwie.

Analiza dokumentacji wykazała, że:

1. Dokumentacja merytoryczna z realizacji zadania obejmująca listy uczestników i programy szkoleń prowadzona była prawidłowo. Stowarzyszenie posiadało kopie materiałów przekazywanych uczestnikom projektu.

² Art. 92d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943, z późn. zm.).

³ Art. 92p ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁴ Art. 92c ust. 2-3 ustawy o systemie oświaty.

2. Stowarzyszenie posiadało wyodrębniony rachunek bankowy przeznaczony do obsługi zadania publicznego.
3. Dokumenty potwierdzały wydatkowanie środków zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w umowie dotacji (§ 1 ust. 1, 2 *Zasad*).
4. Dokumenty księgowo i finansowe były prowadzone z uwzględnieniem niżej wymienionych wymogów, określonych w *Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji*, tj.:
 - Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków;
 - dokumenty finansowe były ostemplowane i opisane treścią „Sfinansowane z dotacji MEN – umowa nr ... w kwocie...” oraz zawierały informację o przeznaczeniu dokonanych zakupów.
5. Stosowano zasady w zakresie zapobiegania podwójnemu finansowaniu (§ 5 ust. 7 *Zasad*).
 - zleceniobiorca posiadał procedury zabezpieczające przed podwójnym finansowaniem tych samych wydatków równocześnie ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej i dotacji przekazanych przez inne organy;
 - pracownicy zleceniobiorcy byli oddelegowani i otrzymywali refundację kosztów wyłącznie ze środków dotacji MEN;
 - zleceniobiorca nie wykorzystywał środków dotacji na rzecz członków jego organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych, niż w stosunku do osób trzecich oraz nie przeznaczano środków dotacji na zakup towarów lub usług od podmiotów, w których mogli być zaangażowani członkowie organu dotowanego.

Uwagi dotyczące kontrolowanego obszaru:

1. Z rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu dokonywane były potrącenia związane z opłatami za prowadzenie rachunku bankowego oraz kosztami przelewów bankowych. Stowarzyszenie wyjaśniło, że dokonywane potrącenia naliczane były automatycznie i zostaną one zwrócone przed dniem zakończenia projektu.

Zgodnie z § 4 ust. 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* do kosztów obsługi zadania publicznego uwzględnia się koszty prowadzenia rachunku bankowego (w przypadku ich uwzględnienia w kosztorysie projektu), ale nie przelewów.

W tym przypadku w kosztorysie projektu nie uwzględniono kosztów obsługi rachunku bankowego, w związku z powyższym nie zalicza się ich do kosztów obsługi zadania.
2. Na podstawie analizy wyciągów bankowych stwierdzono dokonywanie płatności związanych z realizacją umowy w formie gotówkowej, na łączną kwotę 59 148,85 zł, przeznaczonych na pokrycie kosztów diet wolontariuszy. Stowarzyszenie w korespondencji mailowej z dnia 10 września br. poinformowało, że wypłaty gotówkowe dokonywane były po

podpisaniu umów przez wolontariuszy przed ich wyjazdem na Ukrainę. Powyższa kwota wydatków gotówkowych znalazła potwierdzenie w dokumentacji finansowej wskazującej wydatkowanie jej na realizację działań przewidzianych w zadaniu.

Zgodnie z § 5 ust. 4 pkt. 3 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, zleceniobiorca powinien dokonywać płatności związanych z realizacją umowy w formie bezgotówkowej – przelewem bezpośrednio z rachunku bankowego. Inne formy płatności są dopuszczalne jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Wobec powyższego, preferowaną formą płatności jest przelew bankowy lub płatność kartami płatniczymi wystawionymi do konta projektowego. Stowarzyszenie dokonując wypłat gotówkowych nie zastosowało się do ww. zasady.

3. Wystąpiły braki formalne dotyczące 17 dokumentów związanych z rozliczeniem kosztów zagranicznych podróży służbowych odbywanych samochodem prywatnym. Opisy sporządzone na dokumentach nie wskazywały informacji o pojemności samochodu oraz liczbie przejechanych kilometrów. Wskazano w nich: miejscowości, daty i godziny przyjazdu/wyjazdu oraz okres pobytu.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt. 2 lit. c *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* podstawą do rozliczenia przejazdu jest dokument finansowy spełniający wymogi ustawy o rachunkowości do ujęcia go w księgach jednostki. Koszt przejazdu nie może przekraczać stawek, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.).

Kontrolujący pismem z dnia 6 sierpnia 2018 r. wystąpili do Stowarzyszenia o przedstawienie umów zawartych na wykorzystanie prywatnych samochodów do celów służbowych oraz dokonanie korekty dokumentacji, tj. uzupełnienie informacji dotyczących pojemności silnika i liczby przejechanych kilometrów.

Stowarzyszenie przekazało potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie umów użyczenia samochodów prywatnych do celów służbowych, w których zawarto informację o marce i pojemności użyczonego samochodu oraz przekazało informację o trasie i odległościach pokonanych w ramach ww. wyjazdów.

Koszty przejazdu nie przekraczały stawek, określonych w ww. rozporządzeniu, a wskazane trasy przejazdu odpowiadały rzeczywistym i mieściły się w kwocie określonej na ten cel w budżecie zadania.

Zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji* Zleceniobiorca zobowiązany jest do rzetelnego dokumentowania działań podejmowanych w ramach realizacji zadania publicznego.

W wyniku kontroli, mimo wskazanych wyżej uwag, stwierdzono prawidłową realizację przez Stowarzyszenie Pokolenie zadania publicznego.

W przypadku wykonywania zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, mając na uwadze ww. uwagi dotyczące kontrolowanej działalności, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące wnioski:

- 1) przestrzegać *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* dotyczących braku możliwości finansowania z dotacji MEN kosztów prowadzenia rachunku bankowego, w przypadku gdy nie zostały one uwzględnione w kosztorysie projektu oraz kosztów przelewów bankowych;
- 2) płatności związane z realizacją zleconego zadania publicznego należy, oprócz uzasadnionych przypadków, dokonywać zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji*, w formie bezgotówkowej – przelewami bezpośrednio z rachunku bankowego;
- 3) rzetelnie dokumentować działania związane z zagranicznymi podróżami służbowymi odbywanymi samochodem prywatnym.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykorzystania wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

DYREKTOR GENERALNY
Joanna Szczawińska

